

Sygn. akt VI GC 253/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Marta Zalewska

Protokolant: sekr.sądowy Agnieszka Kozłowska

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2017 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) and (...) z siedzibą w Albanii

przeciwko: A. K.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego A. K. na rzecz powoda (...) and (...) z siedzibą w Albanii kwotę 16.134,20 EURO (szesnaście tysięcy sto trzydzieści cztery euro dwadzieścia centów) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 2 listopada 2014r. do dnia zapłaty,

II. w pozostałej części oddala powództwo,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 9.313,47zł (dziewięć tysięcy trzysta trzynaście złotych czterdzieści siedem groszy) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt VI GC 253/15

UZASADNIENIE wyroku z dnia 17 marca 2017 r.

Pozwem z dnia 12 sierpnia 2015 r. powód (...) and (...) z siedzibą w Albanii wniósł o zasądzenie od pozwanego A. K. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Biuro (...).PL (...) kwoty 28 421,80 euro wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 2 listopada 2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie żądania pozwu powód wskazał, że strony współpracują w zakresie branży turystycznej. Pozwany oferował swoim klientom zorganizowane wyjazdy wakacyjne do Albanii korzystając z bazy noclegowej zaoferowanej przez powoda. Powód wskazał, że przed rozpoczęciem sezonu wakacyjnego, strony prowadziły korespondencję mailową oraz telefoniczną uzgadniając warunki usług oraz ceny, zaś wyjazd każdej grupy turystów miał być poprzedzony wysłaniem listy uczestników oraz zamówienia. Powód wskazał, że pozwany nie uregulował na rzecz powoda należności objętych fakturami Vat nr (...) na łączną kwotę 28 421,80 euro. Wskazywał na następujące szczegóły dotyczące poszczególnych faktur:

- Faktura nr (...) na kwotę 1 188 euro: obejmować miała pobyt 4 osób w hotelu (...) w okresie od 8-17.07 20214 r. w ramach indywidualnej rezerwacji typu FB. Cena zgodnie z ofertą hotelu wynosiła 33 euro za osobę (za dobę).

- Faktura nr (...): obejmować miała rezerwację grupową w okresie 5-13.08.2014 r. w dwóch hotelach: (...) oraz (...). Obie grupy liczyły po 39 osób (26 turystów, 2 kierowców i 1 przewodnik). Zgodnie z ofertą powoda oba hotele miały te same stawki 20 euro za osobę (za dobę) w warunkach typu HB oraz 22 euro za osobę (za dobę) w warunkach typu FB. Według powoda pozwany zamówił pobyt w całości w warunkach typu FB co znajdowało odzwierciedlenie w fakturach: nr (...) na kwotę 6 600 euro oraz nr 9 na kwotę 6 864 euro. W ramach powyższych uzgodnień ustalono rabat obejmujący nieodpłatny pobyt dla 1 przewodnika stąd faktura nr (...) obejmowała należność za 36 osób + dwoje dzieci ze zniżką 25%, zaś faktura nr (...) osób. Wobec kwestionowania ww. należności przez pozwanego powód uwzględnił stawki według wariantu HB, wobec czego faktura nr (...) opiewała na kwotę 6 352 euro (36 osób dorosłych po stawce 20 euro wg wariantu HB; 2 dzieci oraz dwie osoby wg stawki FB - osoby te zadeklarowały w hotelu, że zakupiły wariant FB-; przednik bez opłat). Faktura nr (...) została przeliczona ze stawką 20 euro czyli 5 920 euro. Powód oświadczył, że pozwany mimo uznania roszczenia z faktury (...) na kwotę 5 124 euro oraz z faktury (...) na kwotę 5 472 euro, nie dokonał za nie zapłaty.

- Faktura nr (...) na kwotę 3 150 euro obejmować miała pobyt 14 osób (12 turystów, 2 kierowców, pilot – bez opłat) w Hotelu (...) w ramach rezerwacji z okresie od 5-14.08.2014 r. w warunkach typu HB gdzie cena zgodnie z ofertą hotelu wynosiła 25 euro za osobę (za dobę). Powód wskazał, że pozwany zakwestionował ww. należność, który uznał jedynie kwotę 2 583 euro.

- Faktura nr (...) na kwotę 4 296,60 euro obejmować miała pobyt 23 osób (23 turystów, kierowca i pilot bez opłat) w Hotelu (...) w ramach rezerwacji w okresie 5-14.08.2014 r. Powód wskazał, że pozwany uznał należność wynikającą z ww. faktury w całości.

- Faktura (...) na kwotę 7 515,20 euro obejmować miała pobyt 52 osób w Hotelu (...) w ramach rezerwacji grupowej w okresie od 5-12.08.2014 r. Powód nadmienił, że lista uczestników tego terminu obejmuje tylko 1 przewodnika zaś z uwagi na liczebność grupy było ich dwóch. Wobec kwestionowania należności przez pozwanego powód uwzględnił połowę stawki dla kierowców oraz pilotów bez opłat. Powód wskazał, że pozwany nie kwestionował stawek 22 euro za osobę (za dobę) oraz stawki 19,8 euro (pokój trzyosobowy), ponadto w obliczeniach wskazywał na 45 uczestników podczas gdy w rzeczywistości było ich 52. Powód wskazał, że pozwany uznał należność wynikającą z ww. faktury do kwoty 7 053,20 euro.

W odpowiedzi na pozew z dnia 24 września 2015 r. (k. 133) pozwany A. K. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych.

Pozwany zarzucił, iż wbrew postanowieniom umowy łączącej strony, do chwili obecnej nie zostały przedstawione faktury za zrealizowane świadczenia, zaś dokumenty dołączone do pozwu ((...)) nie stanowią faktur. Wskazywał ponadto, że dokumentami, które ostatecznie potwierdzały ilość uczestników wyjazdu były V., nie zaś dołączone do pozwu zestawienia uczestników (tzw. rooming list). Odnosząc się do poszczególnych faktur pozwany wskazywał na następujące okoliczności:

- Faktura nr (...): nie została otrzymana przez pozwanego, nie są mu też znane nazwiska osób wymienionych w rooming list.

- Faktura nr (...): pozwany rezerwował pobyt dla 80 osób w hotelu (...) z wyżywieniem w standardzie HB, ostatecznie jednak wybrany hotel nie miał możliwości przyjęcia całej grupy, dlatego też grupa 39 osób miała zostać zakwaterowana w takich samych warunkach w hotelu (...) po ustalonej stawce 19,00 euro za dobę (za osobę). Pozwany wskazał, że powód w hotelu (...) zapewnił łącznie 36 miejsc (w tym dwoje dzieci; kierowcy i pilot spali poza tym hotelem z uwagi na brak miejsc), tak samo w Hotelu (...) zapewniono także ilość 36 miejsc (zabrakło 3 miejsc dla kierowców i pilota). Pozwany wskazywał, że warunki w hotelu (...) odbiegały od umówionych (niedogodności związane z wyżywieniem, odpłatnością leżaków, zorganizowane przyjęcie weselne). W ocenie pozwanego kwoty wskazane w fakturach (...) nie są zgodne z ustaleniami i stanem faktycznym, a przypadku (...) winny zostać obniżone o 25% uwagi na ww. niedogodności. Pozwany wskazał iż poniósł szkodę wypłacając kwotę 6 120,00 zł (tj. 36x170,00 zł) jako rekompensatę dla uczestników

zakwaterowanych w hotelu (...), ponadto stracił klientów ((...) Ś.) którzy od tego czasu nie są zainteresowani jego usługami.

- Faktura nr (...): pozwany wskazał, iż nie otrzymał takiej faktury oraz zakwestionował wyliczenia w niej wskazane. Podał, że zaoferowana stawka wynosić miała 20,50 euro na dobę (za osobę) przy czym osób było 14. Według twierdzeń pozwanego Hotel nie posiadał wszystkich zarezerwowanych miejsc, wobec czego w dniu 5.08.2014 r. 10 osób (5 par) została zakwaterowana w budynku oddolnym o 100 m nie będącym hotelem i nie spełniającym standardu hotelu, w dniu 6.08.2014 r. 4 pary (obce sobie) zakwaterowano w 2 pokojach 4 osobowych typu studio, zaś jedna para została zakwaterowana w pokoju przewodnika, który sam mieszkał poza hotelem. Pozwany wskazywał, że złożył reklamację na piśmie z dnia 10.09.2014 r. gdzie zażądał obniżki 20% od prawidłowo ustalonych kosztów podróży.

- Faktura nr (...): pozwany wskazał, że nie otrzymał ww. faktury. Oświadczył, że w okresie wskazanym w pozwie, z hotelu M. korzystała jedna grupa pozwanego i dotyczyła jej faktura nr (...).

- Faktura nr (...): pozwany wskazał, że nie otrzymał ww. faktury. Oświadczył, że do hotelu przyjechały 46 osoby, 2 kierowców i pilot, przy czym dla kierowców i pilota nie było pokoi i zostali oni zakwaterowani poza hotelem.

Poza powyższym pozwany wskazywał, że pracownik powoda - E. I. przesłała w dniu 5.08.2014 r. elektroniczne zestawienia faktur (...), które były przez niego kwestionowane. Powyższe miało spotkać się z groźbami o możliwości zablokowania wyjazdu turystów z Albanii do Polski, co miało być również przedmiotem interwencji u Konsula. Pozwany podał ponadto, że zgodnie z umową w dniu 2 czerwca 2014 r. wypłacił na rzecz powoda kwotę 10 000,00 euro która miała być rozliczona z ostatnimi należnościami, co jednak nie zostało uczynione.

Powód w odpowiedzi (k. 160) wskazał, że dołączone do pozwu dokumenty określane jako „I.” były podstawą dokumentowania księgowego wszystkich usług turystycznych i płatności realizowanych przez pozwanego na rzecz powoda i nigdy nie było przez niego kwestionowane. Odnośnie dokumentów postaci „rooming list” powód wyjaśnił, że lista uczestników każdej wycieczki przygotowywana była i przesyłana przez pozwanego i ona była podstawą do zakwaterowania i przyjęcia turystów nie zaś wskazywane przez pozwanego vouchery. W odniesieniu do poszczególnych faktur powód wskazywał następujące okoliczności:

- Faktura nr (...): powód wskazał, że w dniu 2 lipca 2014 r. otrzymał od pozwanego dwie listy uczestników (rooming list) dotyczące pobytu turystów w dwóch hotelach (...) oraz (...) G. w okresie od 8-17,08.2014 r. Usługa dot. hotelu (...) objęta została fakturą nr (...) oraz fakturą nr (...) i została rzez pozwanego uregulowana.

- Faktura nr (...): powód wskazywał, że pozwany nie przedłożył żadnych dowodów na okoliczność wskazywanych reklamacji. Powód zwracał uwagę na okoliczność niekwestionowania przez pozwanego ilości osób uczestniczących w wyjeździe. Powtórzył także okoliczności wyliczenia kwot wskazanych w fakturach nr (...) oraz częściowego uznania tych należności, co przedstawiał w pozwie.

Powód zaprzeczył, aby otrzymywał jakiegokolwiek skargi turystów na warunki oferowane przez hotele, wskazując także na obowiązki dotyczące reklamacji usług turystycznych wynikające z przepisów ustawy z dnia 29.08.1997r o usługach turystycznych (t.j. Dz.U 2004 nr 223, poz. 2268 ze zm.). Odnosząc się do rzekomej rekompensaty w kwocie 6.120 zł powód podniósł niewykazanie i nieudowodnienie szkody wynikającej z ewentualnego nienależytego wykonania umowy przez powoda.

Odnośnie faktury nr (...) powód podtrzymał stanowisko wyrażone z powie. Powód wskazał na brak możliwości odniesienia się do twierdzenia pozwanego co do wpłaty kwoty 1 000 euro z uwag na brak dołączenia takiego dowodu do odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 lutego 2014 r. powód - (...) and (...) z siedzibą w T. (dalej: (...)) zawarł z pozwanym Biurem (...).PL (...) z siedzibą w W.(dalej: Biuro (...)) umowę, której przedmiotem były usługi turystyczne świadczone na rzecz

polskich turystów w Albanii przez firmę (...). Umowa została zawarta na czas oznaczony od dnia 3 lutego 2013 r. do dnia 31 grudnia 2014 r. z możliwością jej wypowiedzenia z każdego powodu, przy czym każda ze stron zobowiązana była poinformować drugą stronę oficjalnie jeden miesiąc przed dokonaniem odpowiednich wpisów, celem skutecznego wypowiedzenia umowy. Obowiązującym prawem miało być prawo polskie i albańskie. Strony zobowiązały się rezerwować usługi przewozu autobusami. Biuro, które będzie potrzebowało skorzystać z usług, poinformować miało drugą stronę faksem bądź pocztą elektroniczną kilka dni wcześniej o rezerwacji i liczbie turystów. Strony obowiązywać miały stawki grupowe dla usług. Zapłata następować miała przelewem bankowym lub gotówką po przyjeździe.

(dowód: umowa z dnia 03.02.2014 r. k. 331-334)

Podstawą dokumentowania usług powoda oraz płatności z tego tytułu były faktury oznaczone jako (...). Tak przyjęta praktyka zawsze funkcjonowała w obrocie pomiędzy stronami, pozwany regulował płatności na podstawie ww. faktur.

(dowód: faktury nr (...) wraz z potwierdzeniami przelewów k. 168-179)

Współpraca pomiędzy stronami odbywała się w ten sposób, że pozwany wysyłał za pośrednictwem wiadomości e-mail ilość osób na dany wyjazd, podając zbiorczą cenę dla całej grupy oraz wskakując wybrany hotel.

Dowód: zeznania świadka V. B. k. 295/2; zeznania świadka E. H. k. 299/2

Z tytułu świadczonych usług turystycznych (...) wystawił na rzecz pozwanego następujące rachunki „invoice”:

- **nr** (...) z dnia 04/07/2014 r. na kwotę 1 188 euro, której przedmiotem był pobyt 4 osób w hotelu (...) w okresie od 08-17.07 2014 r. za 9 nocy w ramach indywidualnej rezerwacji typu FB. Opłata za jedną dobę wynosiła 33 euro za osobę za 1 dobę (dowód: inv. K. 21). Odnośnie tego pobytu pozwany otrzymał od powoda cennik za w/w hotel w dniu 16.06.14r. na indywidualną rezerwację za lipiec : 66 euro za pokój 2-os. FB (dowód: e-mail k. 23-24) i pozwany e-mailem z dnia 2.07.14r. potwierdził tą rezerwację, przesyłając powodowi listę roomingową w odpowiedzi na zapytanie powoda z dnia 1.07.14r. „co z rezerwacją?” (dowód: email z dn. 1.07. k. 23, e-mail z dnia 2.07. k. 23, 181, lista k. 22). W/w rachunek odpowiada treści listy roomingowej w zakresie ilości osób oraz cennikowi z w/w e-maila, zatem należne powodowi jest **1188 euro**.

- **nr** (...) z dnia 05.08.2014 r. na kwotę ostatecznie 6 352 euro (po korekcie pierwotnego rachunku na kwotę 6.600 euro , dowód invoice : k. 28, 29). Obejmowała ona pobyt 41 osób w Hotelu (...) w okresie od 05-13.08.2014 r. w ramach rezerwacji grupowej. W ramach tej faktury wyszczególniono stawkę 20 euro dla 36 osób (w typie HB) na kwotę 5 760 euro; stawkę 15 euro za 2 dzieci na kwotę 240 euro; stawkę 22 euro za dwóch kierowców na kwotę 352 euro; oraz brak opłaty za kierowcę. Do zamówienia tego pobytu doszło w ten sposób, że na zapytanie e-mailowe pozwanego z dnia 31.11.13r. powód udzielił odpowiedzi zwrotnej z dnia 2.12.13r. , gdzie poinformował o stawkach: HB 20 euro, FB 22 euro. (dowód: k. 31, 30, 46, tłumaczenie k. 56). W e-mailu zwrotnym powoda z dnia 28.01.14r. na zapytania pozwanego z dnia 28.01.14r. powód potwierdził tą rezerwację na 80 osób do hotelu (...) zgodnie z zamówieniem pierwotnym (dowód: k. 210), a w dniu 29.04.2014r. powód w e-mailu do pozwanego poinformował go, że hotel ten ma zbyt małą liczbę miejsc i lokuje 4 osoby w każdym pokoju, mimo, iż nie są to studenci. (dowód: k. 210/2).

Pozwany w e-mailach z dnia 11. i 13.08.14r. uznał powoda w ramach tego zamówienia na kwotę 5.124 euro, przyjmując stawkę 19 euro (dowód: e-mail z dnia 11.08. i 13.08.14r. k. 32, 49-50, 58). Nie była to stawka właściwa, co wynika z e-maila powoda do pozwanego z dnia 25.03.14r., którym informuje, że stawka 19 euro obowiązuje za miesiąc czerwiec i wrzesień (dowód: e-mail k. 31). Sąd przyjął następujące rozliczenie tego pobytu: z listy roomingowej k. 35 – 36 wynika , iż był to pobyt 34 osób dorosłych i 2 kierowców x 8 dób x 20 euro = 5760 euro, 2 dzieci x 8 dób x 15 euro (stawka nie kwestionowana przez pozwanego w tym procesie i przyjęta w rachunku przez powoda) = 240 euro, co dało **6.000 euro**.

- nr (...) z dnia 05.08.2014 r. na kwotę 5 920 euro (dowód: k. 26 , po korekcie k. 25), której przedmiotem był: pobyt 37 osób w Hotelu (...) w okresie od 05-13.08.2014 r. w ramach rezerwacji grupowej typu HB z opłatą za jedną dobę 20 euro za osobę. Do zamówienia tego pobytu doszło, jak przy rachunku nr (...) (miał być to pobyt grupowy na 80 osób w hotelu (...)), lecz doszło do rozdzielenie grupy na dwa hotele: G. i P., co sąd ustalił powyżej). Kwota i rozliczenie w/w rachunku nr (...) odpowiada liście roomingowej obejmującej 36 osób z 2 kierowcami i pilotem(dowód: k. 37-38). Pozwany w/w e-mailami z 11. i 13.03.14r. uznał powoda na kwotę 5.472 euro, przyjmując nieprawidłowo stawkę 19 euro, gdy miał być to stawka 20 euro (vide: dowody jak przy rachunku nr (...)).

Pozwany na spotkaniu w Albanii ze stroną powodową w maju 2014r. wyraził zgodę na rozdzielenie grupy (pracownicy (...) Ś. wczas z funduszu socjalnego) na 2 w/w hotele. Obejrzał hotel (...) i zaakceptował. Wg zapewnień powoda świadczenia w obu hotelach miały być identyczne. Standard obu hoteli był podobny, choć standard P. to 4 gwiazdki, a pierwotnie zamówiony (...), hotel (...) miał płatne leżaki, w odróżnieniu od hotelu (...), ale dysponował basenem, czego nie miał G.. Strony nie wiedziały o odpłatności leżaków. Dowiedzieli się o tym turyści na miejscu. W hoteli (...) odbyło się w jedną dobę wesele, wobec czego turyści tego hotelu zostali pozbawieni prawa do korzystania z basenu na ten czas oraz z obiadokolacji hotelowej (zaproponowano im pizzę w odrębnym barze, na którą czekali ponad 1 h, niektórzy zrezygnowali z tego posiłku). Ponadto w hotelu (...) posiłki były serwowane, mało urozmaicone, w niewielkich porcjach, a przeciwieństwie do hotelu (...). Nie było miejsca dla dwóch kierowców i pilota, zostali oni zakwaterowani w innym hotelu, lecz koszty z tego tytułu poniósł powód. W dniu 28 sierpnia 2014 r. 36 uczestników wycieczki do Albanii zgłosiło reklamację pisemną kierowaną do Biura (...). Uczestnicy zarzucali, iż wbrew umowie zostali zakwaterowani w hotelu (...) zamiast (...). Zarzucono w niej braki w serwowanych posiłkach oraz ich skromność a także fakt zorganizowania w hotelu wesela trwającego do wczesnych godzin rannych. W odpowiedzi na powyższe Biuro Podróży zaoferowało rekompensatę pieniężną dla uczestników wycieczki w postaci zwrotu kwoty po 170 zł , co strona zamawiająca imprezę w drodze polubownej zaakceptowała i każdy z uczestników hotelu (...), który złożył reklamację tę kwotę od pozwanego otrzymał za pośrednictwem biura turystycznego agenta pozwanego. (dowód: częściowe zeznania powoda V. B. k. 296-297, k. 302-303, św. E. H. k. 299/2- 300, K. K. k. 301, A. bukowski k. 399/2 – 400/2, św. M. H. k. 400/2- 401, pozwanego k. 401-402)

Biuro podróży zwracało się także z reklamacją dotyczącą powyższych niedogodności bezpośrednio do firmy (...), wskazując na niezgodności w realizacji umowy która dotyczyła rezerwacji pobytu 80 osób w hotelu (...). Biuro powoływało się na zapewnienia (...) warunków w Hotelu (...), odpowiadających warunkom w (...) G.. Ostatecznie w reklamacji pozwany zażądał rekompensaty w wysokości 25% ogólnych kosztów pobytu klientów, którzy zostali zakwaterowani w hotelu (...), tj. kwoty 1368 euro (5472 euro x 25%), co podtrzymał również w procesie sądowym . (dowód: reklamacja z dnia 28.03.2014 r. k. 211; pismo z dnia 27.11.2014 r. k. 214; reklamacja k. 212-213)

- nr (...) z dnia 05.08.2014 r. na kwotę 3 150 euro (dowód: rachunek k. 86 po korekcie k. 67). Obejmowała ona pobyt 14 osób (12 turystów, 2 kierowców, 1 przewodnika) w Hotelu (...) w okresie od 05-14.08.2014 r. w ramach rezerwacji grupowej typu HB. Opłata za jedną osobę wynosiła 25 euro za dobę. Tymczasem strony uzgodniły stawkę 20,5 euro (dowód: e –mail z dnia 21.01.14r. k. 219). Powód na skutek zmiany ceny przez hotel na 25 euro poinformował o tym pozwanego w dniu 16.06.14r. (dowód: e mail k. 105), lecz pozwany nie potwierdził tej nowej stawki, a w mailu z dnia 13.08. (dowód: k. 58, zeznania powoda k. 297) uznał kwotę 2583 euro , a więc za 14 osób zgodnie z rachunkiem , ale po stawce pierwotnej 20,5 euro, co było zgodne z listą roomingową (dowód: k. 85). Odnośnie tego pobytu na miejscu okazała się zbyt mała liczba miejsc (tzw. overbooking): 2 obce sobie rodziny zakwaterowano do apartamentu 2 pokojowego ze wspólną łazienką , gdzie dzieci tych 2 par spały w 1 łóżku. W rekompensacie uczestnicy otrzymali napoje gratis do posiłków i obiad (dowód: zezn. św. M. H. k. 400/2, pozwanego k. 401, powoda k. 297, E. H. k. 300/2).

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego w zakresie , iż w wyniku reklamacji tych osób jedna rodzina po obniżonej cenie pojechała w następnym sezonie na wczasy do Bułgarii. Odnośnie sprawy sądowej o 1500 zł P. S. p-ko pozwanemu zeznania te były gołosłowne, pozwany nie podał nawet sygnatury sprawy ani w pismach procesowych, ani na rozprawie w dniu 6.05.16r. k. 402, a przed zamknięciem rozprawy w dniu 17.03.17r. nadal brakowało tych faktów i jakichkolwiek dokumentów w przedmiocie, czy i jak proces ten się zakończył. Ponadto brak w sprawie dowodów na złożenie

reklamacji w/w klientów , a zeznań powoda i świadków wynikało, iż klienci ci nie mieli uwag w czasie pobytu. Pozwany zażądał w pisemnej reklamacji do powoda z dnia 10.09.2014r. obniżenia kosztów imprezy o 20% wartości pobytu , 2583 euro x 20%=517 euro (dowód: reklamacja k. 215-217), co podtrzymał w procesie.

- **nr (...)** z dnia 08.05.2014 r. na kwotę 4 296,60 euro (dowód: k. 86, lista roomingowa k. 110). Obejmowała ona pobyt 23 osób w Hotelu (...) w okresie od 05-14.08.2014 r. w ramach rezerwacji grupowej typu HB. W ramach tej faktury wyszczególniono stawkę 22 euro dla 18 osób; euro; stawkę 19,8 euro za 3 osoby oraz 11 euro za 2 osoby. Odnośnie tego pobytu brak dowodów jego zamówienia (e-maile k. 111-113 nie zawierają zgodnych ustaleń stron co do stawki i ilości i zasad płatności), lecz pozwany uznał powoda z tego tytułu na kwotę tego rachunku (dowód: email z dnia 13.08. k. 58)

- **nr (...)** z dnia 05.08.2014 r. na kwotę 7 515,2 euro. (dowód: rachunek k. 117).

Obejmowała ona pobyt 51 osób w Hotelu (...) w okresie od 05-12.08.2014 r. w ramach rezerwacji grupowej typu HB. W ramach tej faktury wyszczególniono stawkę 22 euro dla 46 osób (7 084 euro); stawkę 19,8 euro dla dwóch osób (277,2 euro); stawkę 11 dla dwóch osób (154 euro); przewodnik bez opłat. Wg twierdzenia pozwanego miał być to pobyt 46 os. plus 2 kierowców plus pilot. Pozwany nie udowodnił swych twierdzeń z odpowiedzi na pozew, iż nie było miejsc w hotelu dla pilota i kierowców, uznał w emailu z dnia 13.08. kwotę 7053 euro, brak dowodu, iż strony umówiły się na pobyt w/w kierowców nieodpłatnie. Sąd przyjął za zasadną kwotę z invoice , bowiem odpowiada ona liście roomingowej k. 118-119, a pozwany w procesie nie kwestionował stawek z fv.

Pozwany w dniu 2.06.14r. dokonał wpłaty zaliczki na poczet rezerwacji lato 2014r. jako przedpłata z tytułu invoice z dnia 28.05.14r. w kwocie 10.000 euro (dowód: przelew k. 223, rachunek k. 311, e mail k. 310).

W dniu 24.03.14r. pozwany zamówił w mailu pobyt w okresie 18-19.09.14r. grupy 50 os. HB (dowód: mail k. 293, 287). Ponadto zamówił pobyt 52 osób w terminie 17.09.- 19.09.14r. HB. W emailu z dnia 29.04.14r. powód poinformował pozwanego o kolizji w/w pobyków i poprosił o odpowiedź, której pozwany nie udzielił (dowód: mail k. 210/2). W mailu z dnia 7.07.14r. powód poprosił pozwanego o potwierdzenie obu rezerwacji, gdyż hotel ma inne zapytania na te terminy (dowód: mail k. 286). Pozwany nie potwierdził tych rezerwacji. Powód został obciążony przez hotel w/w rezerwacją w kwocie 850 euro i 1802 euro , którą zapłacił (dowód: invoice k. 288-290). Pozwany zaliczył z tytułu tych rezerwacji kwotę 10.000 euro wpłaconą przez pozwanego, traktując ją jako zadatek(dowód: zezn. powoda k. 297-297/2). Strony nie umawiały o taki sposób zadatkowania (dowód: zezn. pozwanego k. 401/2). Pozwany przesyłał listy roomingowe powodowi przed imprezą (dowód: listy w/w, zezn. pozwanego k. 401/2).

Dnia 14.08.14r. emailem pozwany wypowiedział powodowi umowę o współpracy (dowód: mail k. 221), zatem umowa uległa rozwiązaniu z upływem okresu 1 miesiąca wypowiedzenia : 14.09.14r. zgodnie z umową o współpracy.

Pismem z dnia 27 października 2014 r. pozwany został wezwany do zapłaty kwoty 30 697 euro wraz z należnymi odsetkami ustawowymi, wynikającej z rozliczeń faktur nr (...).(dowód: wezwanie do zapłaty k. 120.

Sąd dał wiarę w/w dowodom, m.in. emailom, których autorstwa , faktu ich wysłania i otrzymania i treści strony nie kwestionowały. Dał wiarę zeznaniom w/w osób, które nie odbiegały w zasadzie wzajemnie od siebie. Nie dał wiary zezn. powoda w tym zakresie, gdzie zeznawał on o umowie stron w przedmiocie tzw. gwarancji, gdzie odmiennie zeznawał pozwany , a ciężar dowodu z tym przedmiocie spoczywał na powodzie i brak w tym przedmiocie innych dowodów. W szczególności tzw. zadatek nie wynika z treści pisemnej umowy stron o współpracy. Sąd nie dał też wiary zezn. powoda, iż strony nie umawiały się, by oba hotele (...) miały ten sam zakres świadczeń. Przeczą temu zezn. św. K. K. i pozwanego. Nadto tzw. hotel zamienny musi odpowiadać poziomem i rodzajem świadczeń z pierwotnie umówionej imprezy, chyba że zamawiający zaaprobował coś innego, tego jednak powód nie wykazał (art. 16 a .1 Ustawy o usługach turystycznych DZU 2014.196).

Sąd oddalił wniosek pozwanego o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu turystyki zgłoszony na rozprawie jako że teza dowodowa nie wymagała wiedzy specjalnej.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd ocenił zasady współpracy stron na podst. art. 66 § 1 i 2 kc, gdzie składającym ofertę zawarcia umowy był pozwany (zamawiający usługobiorca), a powód był jej odbiorcą (usługodawcą). Sąd uznał, iż treść korespondencji emailowej oraz tzw. „uznanie długu pozwanego” z dnia 13.08.14r. pozwoliły na przyjęcie, iż strony zawarły umowy na usługi turystyczne w myśl art. 750 kc, przy czym z uwagi na brak uzyskania przez sąd w drodze pomocy prawnej prawa albańskiego, mającego zastosowanie w tej sprawie wedle siedziby usługodawcy: Albania (art. 4.1 pkt b Rzym I w zw. art. 28 Prawa prywatnego międzynarodowego w sytuacji, gdy umowa stron o współpracy powoływała się na oba porządki prawne, nie wskazując zasad ich stosowania, w istocie nie był to zatem skuteczny wybór przez strony prawa właściwego) sąd przeszedł na prawo polskie na podst. art. 10.2 Ustawy Prawo prywatne międzynarodowe (oczekiwał na pomoc prawną prawie 1 rok i po wyznaczeniu rozprawy na 17.03.17r. otrzymał jedynie kontakt telefoniczny i mailowy do prawnika z Albanii, który nie udzielił odpowiedzi na pytanie sądu do dnia rozprawy).

Przechodząc zatem na prawo polskie, w sprawie między stronami procesu nie miała wprost zastosowania Ustawa o usługach turystycznych, bowiem tam określona procedura reklamacji i roszczeń reklamacyjnych odnosi się do relacji: klient jako końcowy odbiorca świadczenia (turyista) a usługodawca (w tym wypadku pozwany). Zatem zastosowanie znajdują przepisy kc dot. umowy o świadczenie usług (art. 750 kc). Brak w przepisach kc podstaw prawnych do żądania obniżenia wynagrodzenia z tytułu nienależyte wykonanej umowy o usługę, zatem należy na zasadzie regresu przyjąć roszczenia przysługujące i wystosowane przez turystę wobec usługodawcy (pozwanego) na podst. cyt. ustawy o usługach turystycznych. Skoro zatem reklamacje klientów pozwanego z hotelu (...) były zasadne, sąd uznał na podst. art. 16 a .1 cyt. Ustawy za zasadne obniżenie powodowi na zasadzie regresu wynagrodzenia o kwotę żadaną przez pozwanego 1368 euro, tym bardziej, że była ona niższa, niż kwota wydatkowana przez pozwanego 170 zł dla każdej osoby reklamującej usługę turystyczną (36 osób). Kwotę tą można nadto traktować jako szkodę pozwanego na podst. art. 471 kc. W konsekwencji łączną kwotę należnego i ustalonego powyżej wynagrodzenia dla powoda: 27.502,20 euro sąd pomniejszył o kwotę 1368 euro zasadnej reklamacji.

Odnośnie kolejnej reklamacji i roszczenia z niej wywiedzonego : obniżenie wynagrodzenia o 20% (hotel (...)) pozwany nie udowodnił, by poniósł z tego tytułu jakieś koszty, nie udowodnił, by jego klienci zgłosili reklamacje, stąd żądanie obniżenia wynagrodzenia z tego tytułu nie zostało przez sąd uwzględnione.

Odnośnie zaliczki 10.000 euro sąd nie znalazł podstaw, by traktować ją jako zadatek w myśl art. 394 kc (prawo przypadku , które zastosował powód w związku z brakiem realizacji przez pozwanego imprez wrześniowych), skoro była to zaliczka na poczet wynagrodzenia, co wynika z treści fv i tytułu zapłaty. Ponadto powód powinien był ją zaliczyć na poczet wykonanych i niezapłaconych przez pozwanego usług z lipca i sierpnia, na co wskazuje treść art. 394 § 2 kc. Wreszcie brak było podstaw do zatrzymania tej kwoty na rezerwacje wrześniowe, które powód dokonał na własne ryzyko, bez umowy stron, skoro pozwany nie potwierdził tych rezerwacji mimo wyraźnego zapytania strony powodowej. Dodać należy, iż pozwany skutecznie na dzień 14.09.14r. rozwiązał umowę, czym potwierdził brak zamówienia imprez na terminy późniejsze 17 – 19.09.14r. Wskazać też należy, iż nawet gdyby wydatki poniesione przez powoda 850 euro i 1802 euro potraktować w myśl art. 746 § 1 kc przy teoretycznym założeniu, że doszło do zawarcia między stronami umowy na 2 imprezy we wrześniu, to w myśl art. 451 § 3 kc powód mógł zaliczyć tą wpłatę na poczet najwcześniejszych należności, tj. za imprezy zrealizowane poczynając od fv nr 7 i kolejne, zwłaszcza, że strony w umowie ramowej o współpracy ustaliły, iż wynagrodzenie będzie płatne po przyjeździe grupy. W konsekwencji sąd nie uznał za zasadne zaliczenie kwoty zaliczki 10.000 euro na poczet wydatków powoda za hotele wrześniowe oraz jako zadatek, który podlegałby przypadkowi (brak przesłanek z art. 394 § 1 kc) i pomniejszył wynagrodzenie pozwanego dochodzone tym pozwem o w/w kwotę zaliczki. Powód natomiast nie udowodnił twierdzenia z odp. na pozew, iż dokonał zapłaty kwoty 4.296 euro (invoice nr 11). Fakt zapłaty tej kwoty miał wynikać z treści maila, ale pozwany ostatecznie wycofał polecenia zapłaty tej kwoty, co zeznał powód, a pozwany nie przedłożył żadnego innego dowodu zapłaty. Odnośnie zarzutu podstawowego pozwanego, iż nie otrzymał on faktur, mających być podstawą zapłaty, to obowiązek zapłaty nie był warunkowany otrzymaniem przez pozwanego faktury, ponadto takimi dokumentami

rozliczeniowymi były „invoice”, wreszcie pozwany potwierdził w e -mailu z dnia 11.08.14r. (k. 219/2), że „otrzymał wszystkie faktury, choć są niepoprawne”.

Do zapłaty pozostała zatem kwota, jak w pkt I wyroku z odsetkami za opóźnienie na podst. art. 481 kc.

Koszty procesu sąd rozdzielił na podst. art. 100 kpc. Złożyły się nań:

Po stronie powoda: opłata od pozwu 5982 zł, 17 zł opłaty skarbowej, 1900, 35 zł koszty tłumaczenia dołączonych do pozwu dokumentów, koszt 20 zł za kserokopie dokumentów do odpisu pozwu (k. 121), 107,63 zł i 100 zł wydatki na tłumaczenia (k. 392i 394), 350 zł i kwota 1708, 10 zł po przeliczeniu euro na zł jako koszty podróży świadka (k. 316) poniesione przez powoda wedle oświadczenia tego świadka oraz analogiczny koszt podróży powoda do sądu w Rzeszowie z Albanii, koszty tłumaczenia 1442,25 zł k. 313a, kwota 353,76 zł k. 375 jako koszt tłumaczenia, 0,88 zł z zaliczki powoda na świadka k. 404, kwota 176,88 zł jako koszt tłumaczenia k. 453, koszty tłumaczenia 176,88 zł k. 453, podwójna stawka wynagrodzenia powoda z tytułu zastępstwa prawnego 7200 zł, zgodnie z wnioskiem i z uwagi na długotrwałość procesu, szereg czynności pełnomocnika w związku z koniecznością tłumaczeń, poszukiwania prawa albańskiego oraz fakt, iż stawki te wzrosły znacząco w trakcie procesu (zmieniono rozporządzenie). Dało to łącznie kwotę 19.708,85 zł, co przy procencie wygranej powoda 56 % dało kwotę 11.036,95 zł. Po stronie pozwanego : wynagrodzenie pełnomocnika minimalne i opłata skarbową 3617 zł i wydatek na świadka 300 zł k. 404, łącznie kwota 3.917 zł, co przy procencie wygranej 44 % dało kwotę 1723,48 zł. Po wzajemnej kompensacie kwota kosztów, jak w pkt III wyroku.